1964
ମାର୍ଚ୍ଚ 24

ଏମଡି କାସିମ୍ ଲାରୀ, କାରଖାନା ପରିଚାଳକ, ସାସାମୁସା ଚିନି କାର୍ଯ୍ୟ ।

ବନାମ

ମହମ୍ମଦ ସମସୁଦ୍ଦିନ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

[ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର, ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି, କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ ଏବଂ କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ]

ମଜୁରୀ-ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ- ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ-ଯଦି ମଜୁରୀକୁ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି- ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ, 1936 (1936 ର IV), ଧାରା 2 (vi),15 ।

ଏକ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁସରଣରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମାକୁ ଦିନ ପିଛା 2/ 2/ ଟଙ୍କାରେ ସ୍ଥିର କରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରିଚାଳନା ବର୍ଗ, ଏହାର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ରାଜିନାମା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏହାର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଦିନ ପିଛା କେବଳ 10/-ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ବେତନ ଦେୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବିକୁ ଆଗକୁ ନେଇଥିଲା । ସେମାନେ, ମଜୁରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଦେୟ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଗୁହାରି କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦାବି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ମଜୁରୀ ହାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (vi) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଆସୁ ନାହିଁ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପସଂହାରର ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଧାରା 15 ଏହି ମାମଲାରେ ଲାଗୁ ହେବ, କାରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (vi) ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ମଜୁରୀ ସହିତ ସମାନ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ବିଚାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଧାରା 2 (vi) ଅଧୀନରେ ଆସେ, ଏହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ ଯେ ସେଗୁଡିକ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଏକ ଅଂଶ ଗଠନ କରେ, ଯାହାକୁ ପ୍ରକାଶିତ କିମ୍ବା ନିହିତଭାବେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି: ଏହି ତର୍କ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ । ଯେତେବେଳେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଏହା ଏକ ନୂତନ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ, ଆଇନରେ ପୁରୁଣା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚା ଅକାମି ହୋଇଯାଏ, ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥାନ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚା ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଏ । ଏକ ଅର୍ଥରେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚାକୁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଏହା, ବାସ୍ତବରେ, ଶିଳ୍ପ ବିଚାରର ପ୍ରଭାବ । ପ୍ରକୃତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ବଦଳାଇଥାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଏହା କହିବା କଷ୍ଟକର ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀକୁ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (vi) ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ମଜୁରୀ

1964

ଏମଡି କାସିମ୍ ଲାରୀ, କାରଖାନା ପରିଚାଳକ, ସାସାମୁସା ଚିନି କାର୍ଯ୍ୟ । ବନାମ ମହମ୍ମଦ ସମସୁଦ୍ଦିନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି

ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ସଂଶୋଧନ କେବଳ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛି ଯେ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଜ୍ଞାରେ କ'ଣ ସବୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସାଉଥ୍ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏ. ଆର୍. ଚାକୋ, ଏ. ଆଇ. ଆର୍. 1964 ଏସ୍. ସି. 1522, ମାମଲାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଜୋଗିନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଚାଟାର୍ଜୀ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ, ବନାମ ଚନ୍ଦ୍ରେଶ୍ୱର ସିଂହ, ଏ. ଆଇ. ଆର., 1951 କାଲକାଟା 29, ମାମଲା ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ମଡର୍ଣ୍ଣ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଭି. ଆର୍. ମଙ୍ଗଳବେଦିକର୍, ଏ. ଆଇ. ଆର୍., 1950 ବମ୍ବେ 342 *ଏବଂ ଭି. ବି. ଗଡସେ, ମ୍ୟାନେଜର, ପ୍ରଭା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆର୍. ଏମ୍. ନାଇକ୍* [1953] 1 ଏଲ୍. ଏଲ୍. ଜେ. 577, ମାମଲାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 251/1963 । 20 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1957 ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦେୱାନୀ ପୁରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 40/1956 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ଆସିଛି ।

ଏମ୍. ସି. ସେତଲୱାଡ ଏବଂ ଆର୍. ସି. ପ୍ରସାଦ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 24,1964 । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର ଦ୍ୱରା । ଏହି ଆବେଦନରେ ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି ତାହା ହେଉଛି ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ, 1936 (1936 ର ସଂଖ୍ୟା 4) ର ଧାରା 2 (vi) ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା "ମଜୁରୀ" ଶବ୍ଦଟି, (ଏହାପରେ 'ଅଧିନିୟମ' କୁହାଯାଏ) ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ମଜୁରୀକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ କି । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର 1958 ମସିହାରେ ହୋଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ, ଧାରା 2 (vi) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସଂଜ୍ଞାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଦେବାକୁ ହେବ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଶୋଧନ, ଯାହା ଧାରା 2 (vi) (a) ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରେ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କିମ୍ବା ସମାଧାନ ଅଧୀନରେ ଦେବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ପାରିଶ୍ରମିକ, ଧାରା 2 (vi) ଅନୁଯାୟୀ ମୁଖ୍ୟ ସଂଜ୍ଞାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଆମକୁ ଯେଉଁ ବିନ୍ଦୁ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ ତାହା ହେଉଛି ଉକ୍ତ ସଂଜ୍ଞା ସଂଶୋଧନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅଧୀନରେ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦେୟକୁ ପୂର୍ବରୁ ମଜୁରୀ ସଂଜ୍ଞାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା କି । ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ କାରଣ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ, ସାସାମୁସା ସୁଗର୍ ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଏହାର ଶ୍ରମିକ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ, ଏକ ଶିଳ୍ପ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍ ଦ୍ୱାରା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମା ସ୍ଥିର କରି ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଦୈନିକ 2/2/- ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁସରଣରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରିଚାଳନା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚାକୁ ପ୍ରଭାବ ଦିଆଯିବ।ଏହି ରାଜିନାମା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିହାର ରାଜପତ୍ରରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ

1964

ଏମଡି କାସିମ୍ ଲାରୀ,
କାରଖାନା ପରିଚାଳକ,
ସାସାମୁସା ଚିନି କାର୍ଯ୍ୟ ।
ବନାମ
ମହମ୍ମଦ ସମସୁଦ୍ଦିନ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର
ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି

ହୋଇଥିଲା । ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ରାଜିନାମା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏହାର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଦିନପିଛା କେବଳ /10/ଟଙ୍କା -ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଦାବିକୁ ଆଗକୁ ନେଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଜୁରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଦେଶ ପୂର୍ବରୁ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ହାରରେ ମଜୁରୀ ଦେବାକୁ ମନା କରିବା, ବାସ୍ତବରେ, ସେମାନଙ୍କ ମଜୁରୀକୁ ବେଆଇନ ଭାବେ କାଟିବା ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସେମାନେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଏକ ଆଦେଶ ଚାହିଁଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦାବି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ । ଏହା ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 15 ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ହାର ଧାରା 2 (vi) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀର ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଆସୁ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦାବି ତମାଦି ହୋଇଥିଲା ।

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 2 (vi) ରେ ଶିଳ୍ପ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ତେଣୁ, ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ଅକ୍ଷମ ଥିଲା । ସୀମାବନ୍ଧନର ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଭାବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇନଥିଲେ, କାରଣ ଏହା ସ୍ଥିର କରିଥିଲା, ଏବଂ ଆମ ମତରେ, ସଠିକ୍ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ଏହା ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନର ଏକ ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ, ପ୍ରମାଣକୁ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ପରେ ଏହାକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ଆବେଦନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପସଂହାରର ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅଧୀନରେ ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ସକ୍ଷମ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 15 ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା, କାରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (vi) ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ମଜୁରୀ ସହିତ ସମାନ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ହେଉଛି ସେହି ଆଦେଶ ଯାହାକୁ ଆବେଦନକାରୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହାର ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ଧାରା 2 (vi), ଯେହେତୁ ଏହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ଥିଲା, *ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ* ମଧ୍ୟରେ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ମଜୁରୀ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସମସ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ, ଯାହା ଅର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରକାଶଯୋଗ୍ୟ, ଯାହା, ଯଦି ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଅର୍ଥରେ ପୂରଣ ହୁଏ, ତାହା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହେବ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେତଲୱାଡ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଧାରା 2 (vi) ଅଧୀନରେ ଆସୁଛି ବୋଲି ବିଚାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିର ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଅର୍ଥରେ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅଂଶବିଶେଷ । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡିକ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏକ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଡାଞ୍ଚା

1964

ଏମଡି କାସିମ୍ ଲାରୀ, କାରଖାନା ପରିଚାଳକ, ସାସାମୁସା ଚିନି କାର୍ଯ୍ୟ ।
ବନାମ
ମହମ୍ମଦ ସମସୁଦ୍ଦିନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି

ଧାରା 2 (vi) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । ସଂକ୍ଷେପରେ ତାହା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ତର୍କର ସାର ଅଟେ ।

ଆମେ ଏହା ମାନିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ନାହୁଁ ଯେ ମଜୁରୀ ର ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ସଂଜ୍ଞା ଅଧୀନରେ ମଧ୍ୟ, ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପାରିଶ୍ରମିକ ହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । "ମଜୁରୀ" ଶବ୍ଦର ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ସଂଜ୍ଞାକୁ ବୁଝିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷମତାର ପରିସର ଏବଂ ଚରିତ୍ରକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଶିଳ୍ପ ବିଚାର ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର ବିଚାର କରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ସାଧାରଣ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ, ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉପୁଜିଥିବା ବିବାଦର ବିଚାର କରନ୍ତି, ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଯଦି ଶିଳ୍ପ ବିଚାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ, ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା, ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଷୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଏବଂ ଯଦି ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ଏହା ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ମୌଳିକ ଭାବରେ ଏବଂ ଅନେକ ସମୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ । ଗତ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ ଆଇନର ବିକାଶ ଏହି ତଥ୍ୟର ପ୍ରମାଣ ଦେଉଛି ଯେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଆଇନର ଧାରା 10 (i) ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ସନ୍ଦର୍ଭ ଉପରେ, ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ନିରନ୍ତର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଜଣାପଡୁଛି, ସେଗୁଡିକ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟର ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଛି ।ତେଣୁ, ଧାରା 2 (vi), ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ଧାରଣା ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ । ଯେତେବେଳେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଏହା ଏକ ନୂତନ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ, ଆଇନରେ ପୁରୁଣା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚା ଅକାମି ହୋଇଯାଏ, ଏବଂ ଏହାର ସ୍ଥାନ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚା ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଏ । ଏକ ଅର୍ଥରେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ମଜୁରୀ ଢାଞ୍ଚାକୁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ଏହା, ବାସ୍ତବରେ, ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟିକ ବିଚାରର ପ୍ରଭାବ । ପ୍ରକୃତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ବଦଳାଇଥାଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଏହି ତର୍କକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା କଷ୍ଟକର ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମଜୁରୀକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ଅଧିନିୟମ 2 (vi) ଅନୁଯାୟୀ ମଜୁରୀ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ସଂଶୋଧନ କେବଳ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛି, ଯାହା ଆମ ମତରେ, ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ସଂଜ୍ଞାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଆମେ ସଂଯୋଗବଶତଃ *ସାଉଥ୍ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏ. ଆର୍. ଚାକୋ* (1)ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତ ରହିଛି ଯେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଚାରକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ଚୁକ୍ତି

(1) A.I.R. 1964 S.C. 1522.

1964

ଏମଡି କାସିମ୍ ଲାରୀ, କାରଖାନା ପରିଚାଳକ, ସାସାମୁସା ଚିନି କାର୍ଯ୍ୟ । ବନାମ ମହମ୍ମଦ ସମସୁଦ୍ଦିନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର ପ୍ରଧାନ ବିଚାରପତି

କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଛି, ତାହା ବିଚାର କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କରିଥାଏ ଯେ ଯଦିଓ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅବଧି ପାଇଁ ଏହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ରହିଥାଏ, ଉଭୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଧାରା 23 ଏବଂ 29 ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି-ନୂତନ ଚୁକ୍ତି ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କକୁ ପରିଚାଳନା କରିବା ଜାରି ରଖିବ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟ ଏକ ଚୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ବଦଳାଯାଇନାହିଁ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ଆଇନରେ, ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନୂତନ ଚୁକ୍ତି ଗଠନ କରେ ।

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ବମ୍ବେ ଏବଂ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । *ଜୋଗେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଚାଟାର୍ଜୀ ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ ବନାମ ଚନ୍ଦ୍ରେଶ୍ୱର ସିଂହ*(1) ମାମଲାରେ, କଲିକତା ହାଇକୋର୍ଟ ଶ୍ରୀ ସେତଲୱାଡଙ୍କ ତର୍କକୁ ସମର୍ଥନ କରି ତାଙ୍କ ମତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ, ଯେତେବେଳେ କି *ମଡର୍ଣ୍ଣ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଭି. ଆର. ମଙ୍ଗଳଭେଦକର*(2) *ଏବଂ ଭି. ବି. ଗଡସେ, ମ୍ୟାନେଜର, ପ୍ରଭା ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍, ବନାମ ଆର. ଏମ. ନାଇକ୍, ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ*(3) ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ, ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ମଜୁରି ଦେୟ ପ୍ରଦାନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାପାଇଁ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 2 (vi) କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ଆମ ମତରେ, ବମ୍ବେ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରକୃତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖାରଜ ହୋଇଛି । ଏହି ମାମଲା ଏବେ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ, ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଧାନ ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫେରିଯିବ । ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

(1) A.I.R. 1951 Cal. 29.
(2) A.I.R. 1930 Bom.342
(3) [1953] L.L.J. 577